

RAADSVORSTEL

17R.00050

Indiener: H.R.M. Ekelschot

Datum: 21 februari 2017

Portefeuillehouder(s): H.R.M. Ekelschot

Portefeuille(s): Raadsaangelegenheden

Contactpersoon: E. Geldorp

Tel.nr.: 8510

E-mailadres: geldorp.e@woerden.nl

Onderwerp: invoeren spreektijdenregeling bij raads- en commissievergaderingen

De raad besluit:

I.

Artikel 24 van het Reglement van Orde van de Raad 2012 aan te passen, zodat het als volgt komt te luiden:

Artikel 24 – Spreektijdenregeling

1. Tegelijkertijd met het verzenden van de voorlopige agenda zoals bedoeld in de artikelen 10 en 11 van dit reglement doet de voorzitter een voorstel omtrent de maximale spreektijd voor de leden van de raad en het college.
2. De maximale spreektijd voor de raadsleden wordt gelijkelijk (/evenredig) verdeeld over het aantal fracties.
3. De raad stelt bij het vaststellen van de agenda tevens de maximale spreektijd voor de leden van de raad en het college vast.

II.

De volgende toelichting bij dit nieuwe artikel 24 vast te stellen:

“Om doelmatig en voor de inwoners van Woerden aantrekkelijker te vergaderen, wordt een spreektijdenregeling gehanteerd. Er geldt een maximum spreektijd voor de leden van de raad en voor de leden van het college. De spreektijd voor de raad wordt gelijkelijk over de fracties verdeeld, dus los van de grootte van fracties. De leden van het college zijn verantwoordelijk voor een adequate verdeling van de totale spreektijd die voor het college beschikbaar is.

Bij het bepalen van de spreektijd zal de voorzitter rekening houden met de lengte van de agenda, karakter van de onderwerpen en overige zaken die van invloed kunnen zijn op de spreektijd van de raad en die van het college.

De spreektijdenregeling geldt voor de gehele vergadering (van opening tot sluiting) inclusief interrupties. Voorstellen van orde zijn uitgezonderd, alsmede (hoofdelijke) stemmingen en het afleggen van een stemverklaring.

III.

In het Reglement van orde van de raadscommissies gemeente Woerden 2012 een nieuw artikel 17a op te nemen, dat als volgt komt te luiden:

Artikel 17a – Spreektijdenregeling

1. Tegelijkertijd met het verzenden van de voorlopige agenda zoals bedoeld in artikelen 8 van dit reglement doet de voorzitter een voorstel omtrent de maximale spreektijd voor de leden van

- de commissie en het college.
2. De maximale spreektijd voor de commissieleden wordt gelijkelijk verdeeld over het aantal fracties.
 3. De commissie stelt bij het vaststellen van de agenda tevens de maximale spreektijd voor de leden van de commissie en het college vast.

IV.

De volgende toelichting bij dit nieuwe artikel 17a vast te stellen:

“Om doelmatig en voor de inwoners van Woerden aantrekkelijker te vergaderen, wordt een spreektijdenregeling gehanteerd. Er geldt een maximum spreektijd voor de leden van de commissie en voor de leden van het college. De spreektijd voor de commissie wordt gelijkelijk over de fracties verdeeld, dus los van de grootte van fracties. De leden van het college zijn verantwoordelijk voor een adequate verdeling van de totale spreektijd die voor het college beschikbaar is.

Bij het bepalen van de spreektijd zal de voorzitter logischerwijs rekening houden met de lengte van de agenda, importantie van de onderwerpen en overige zaken die van invloed kunnen zijn op de spraaktijd van de commissie en die van het college.

De spreektijdenregeling geldt voor de gehele vergadering (van opening tot sluiting) inclusief interrupties. Voorstellen van orde zijn uitgezonderd.

V.

Artikel 8 van het Reglement van orde van de raadscommissies gemeente Woerden 2012 wordt aangepast, zodat het als volgt komt te luiden:

Artikel 8 – Vergaderfrequentie, convocatie en openbare kennisgeving

1. De commissies vergaderen conform het door het Presidium vastgestelde vergaderschema.
2. De voorzitter roept de leden – spoedeisende gevallen uitgezonderd – ten minste 14 dagen van tevoren op door middel van een convocatie.
3. Tegelijkertijd brengt de voorzitter dag, tijdstip en plaats van vergadering en de daarbij behorende voorstellen – met uitzondering van de in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur genoemde stukken – ter openbare kennis via het raadsinformatiesysteem.

Inleiding:

Op verzoek van het Presidium experimenteren de raad en de commissies reeds enige tijd met een vorm van een spreektijdenregeling. De raad cq commissie en het college krijgen daarbij een maximum aan spreektijd, die zij naar eigen inzicht over de vergadering kunnen verdelen. Doel van het experimenteren met een spreektijdenregeling was onder meer het aantrekkelijker voor de inwoners vergaderen van de raad en commissies (beperking van de spreektijd zou moeten leiden tot sneller tot de kern van het onderwerp komen) en het efficiënter vergaderen in het algemeen (de vastgestelde eindtijd van 23.30 uur van de meeste vergaderingen hoeft niet per se te worden gehaald).

In het Presidium is meerdere keren gesproken over het verloop en de effecten van het experiment. Een meerderheid van de leden is (voorzichtig) positief, maar er zijn ook leden die geen voorstander van een spreektijdenregeling zijn.

In de vergadering van 9 november 2016 is afgesproken dat de raad aan de hand van een voorstel van het Presidium daartoe zich moet uitspreken over de wens van een spreektijdenregeling. Dit voorstel voorziet daarin en bouwt voort op de praktijk van het experiment.

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving:

De raad is verantwoordelijk voor zijn eigen orde en kan desgewenst in het verplichte Reglement van Orde een vorm van een spreektijdenregeling opnemen voor alle vergaderdeelnemers. Datzelfde geldt voor de raadscommissies. Zie de artikelen 16 en 82 en 147 van de Gemeentewet.

Beoogd effect:

Het invoeren van een spreektijdenregeling heeft tot doel dat er enerzijds op een voor de inwoners

aantrekkelijke wijze wordt vergaderd (snel tot de kern van de zaak komen) en anderzijds tot het in algemene zin efficiënter vergaderen. Het hebben en houden van een vergadering is geen doel op zich, maar een middel op tot besluitvorming te komen of om in formeel overleg met elkaar te treden.

Het hanteren van een spreektijdenregeling brengt de plicht met zich mee zich er aan te houden. Dat betekent dan dat indien een fractie of het college geen spreektijd meer over hebben, deze niet meer het woord kunnen voeren.

Voorgesteld om algemene bepalingen in de reglementen van orde voor de raad en raadscommissies op te nemen, zodat er zo flexibel als mogelijk mee kan worden omgegaan in de praktijk.

Argumenten:

Per beslispunt wordt ingegaan op de argumenten.

I.

In het huidige artikel 24 van het Reglement van orde van de raad 2012 is facultatief geregeld dat de raad in bepaalde gevallen kan besluiten tot het hanteren van spreektijden. Met de formulering van het nieuwe artikel 24 wordt het hanteren van spreektijden dwingend en dient de voorzitter bij het opstellen van de voorlopige agenda de raad een voorstel daaromtrent te doen. Vervolgens stelt de raad de spreektijdenregeling vast op het moment dat ook de agenda van de vergadering wordt vastgesteld.

II.

Met de toelichting worden de artikel van een nadere duiding voorzien. Voorgesteld wordt, mede omwille van de duidelijkheid en adequate toepasbaarheid, om de spreektijdenregeling voor de *gehele* vergadering toe te passen. Op dat punt verschilt de regeling van het huidige experiment. In het experiment zijn bijvoorbeeld het vragenhalfuur en de interrupties uitgezonderd van de spreektijden. Dat is onlogisch, omdat die onderdelen deel uitmaken van de vergadering en het op die wijze moeilijker wordt om de regeling in de praktijk toe te passen. Wanneer betreft het de beantwoording van een interruptie-vraag en wanneer gaat de spreker verder met zijn/haar eigen termijn?

Om die reden, en omwille van het efficiënt vergaderen wordt voorgesteld de spreektijdenregeling voor de gehele vergadering te laten gelden.

Voor een aantal "technische" aspecten van de vergadering is de spreektijdenregeling niet van toepassing, zoals bij (hoofdelijke) stemmingen, stemverklaringen en voorstellen van orde.

III. en IV.

Kortheidshalve wordt verwezen naar de hierboven genoemde punten I. en II. De spreektijdenregeling geldt voor de raadscommissievergaderingen op een vergelijkbare wijze als voor de raadsvergaderingen.

V.

Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om artikel 8 aan te passen, zodat deze weer volledig overeenkomt met de huidige praktijk en werkwijze. In artikel 1 was opgenomen dat de raad het vergaderschema van de raad en –commissies vaststelt, dat is gedelegeerd aan het Presidium. In artikel 2 werd nog een verwijzing gemaakt naar de procedurevergadering, die al enige tijd niet meer onderdeel uitmaakt van de werkwijze van de gemeenteraad.

Kanttekeningen:

Indien de raad voornemens is een spreektijdenregeling vast te stellen, moet hij realiseren, dat indien het college een maximumspreektijd per vergadering krijgt, het college kan worden beperkt in zijn passieve informatieplicht jegens de raad. Daarmee kan de raad zichzelf benadelen. Immers, wat te doen als het college geen spreektijd meer heeft tijdens een vergadering? Dan kan een onbevredigende situatie opleveren.

De raad heeft zelf ook een bepaalde invloed op de feitelijke spreektijd van het college door middel van de eigen bijdrage van de raad. De bijdrage van het college zal beperkter zijn naar mate het aantal (politieke) vragen van de raad of de commissie aan het college beperkt is. Bij de evaluatie van het experiment is dit ook al aan de orde geweest.

Tevens is de (lengte van de) spreektijd van het college afhankelijk van wat de raad van het college

verlangt tijdens een raadsvergadering. Het is verstandig om hierover op een nader moment in een bestuursoverleg (tussen Presidium en college) met elkaar van gedachten te wisselen.

Het kan voorkomen dat ook een fractie geen spreektijd meer in een vergadering over heeft. Dat dient dan wel geaccepteerd te worden. Voor de goede orde zij opgemerkt dat het niet meer hebben van spreektijd geen enkele consequentie heeft voor het deelnemen aan de formele besluitvorming.

Tenslotte leidt een verruimde spreektijdenregeling, waarbij ook bijvoorbeeld interrupties worden meegeteld, tot een extra inspanning voor degene die belast is met het bijhouden van de spreektijden. De mogelijkheden van automatische tijdsregistratie zullen nader worden onderzocht in relatie tot de vernieuwing van de discussieapparatuur voor de raadzaal in het nieuwe Stadhuis.

Financiën:

Er zijn geen financiële consequenties aan dit voorstel.

Uitvoering:

De voorzitter is (samen met de (commissie)griffier) verantwoordelijk voor het toepassen van de spreektijdenregeling tijdens de vergaderingen. Hierover zullen praktische werkafspraken worden gemaakt, die tevens ter vergadering inzicht geven aan de vergaderdeelnemers in de nog resterende spreektijd.

Het ligt daarnaast voor de hand om de toepassing en werking/effecten van de spreektijdenregeling periodiek in het Presidium te bespreken.

Communicatie:

Niet van toepassing, het betreft een interne raadsaangelegenheid.

Samenhang met eerdere besluitvorming:

Dit voorstel vloeit voort uit de besluitvorming in het Presidiumoverleg van 9 november 2016.

Bijlagen:

Geen.

De indiener: H.R.M. Ekelschot

De griffier

De voorzitter

E.M. Geldorp

H.R.M. Ekelschot